

Les connexions de Dylan i Raimon

Aquesta setmana Bob Dylan farà dos concerts al Liceu

Bob Dylan al Doctor Music Festival de l'any 1998 | Xavier Mercadé

Bob Dylan i Raimon són dues celebritats discretes que tenen trajectòries simultànies i, en alguns punts, paral·leles. Amb prou feines els separen cinc mesos de vida, són bons lectors i tots dos han sabut recollir, per dir-ho d'alguna manera, el cant aspre i indòmit de la terra. Un va fer dit per deixar la vida congelada del poble i arribar a Nova York, i l'altre anava de paquet en una moto de Xàtiva a València cantant al vent. Hi ha qui va escriure que Raimon era "*el Bob Dylan español*" i hi ha qui fins i tot ha comparat i estudiat la metàfora del vent en les dues obres.

També hi ha un episodi molt interessant que Josep Vicent Frechina recull al llibre *La cançó en valencià* (Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2011): Francisco Umbral va publicar el 1984 a *El País* l'article "¿De dónde son los cantantes?", on ell mateix es contestava: "*Hoy, de ninguna parte. A Bob Dylan lo hizo la guerra de Vietnam como a Raimon lo hizo Franco*". En realitat, "*los cantantes son de la loma y cantan en llano*", però **Raimon** es va prendre la molèstia de contestar Umbral enumerant uns quants homes i llocs que l'havien marcat (els pares, Xàtiva, Espriu, Gramsci, Pedro Salinas?).

Dylan no va contestar, en cas d'haver-ho fet suposem que hauria invocat **Hank Williams, Woody Guthrie, Harry Belafonte**, els matolls que travessen les àmplies autopistes dels profunds Estats Units, les guitarres elèctriques i els banjos, els fornits sindicalistes, els bandolers, els *beatniks*, el lent tram-tram dels trens de mercaderies, l'Apocalipsi i els nans i les dones barbudes que arribaven cada any amb el circ a Hibbing-Minnesota. Com Xàtiva i el silenci, tot això ja existia abans de la guerra del Vietnam.

